

Den Haag
20 januari 2009

Ons kenmerk
VO/09/94014a

Uw brief van
8 december 2008

Onderwerp
Ongelukken bij het vak lichamelijke opvoeding

Geachte heer K.,

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer heeft uw brief over het aantal ongelukken bij middelbare scholen als gevolg van gevaarlijke oefeningen bij het vak lichamelijke opvoeding aan mij doorgestuurd, met het verzoek hierop een reactie te geven. Deze geef ik u hierbij; een afschrift hiervan zend ik aan genoemde commissie.

In uw brief lees ik dat zich in de afgelopen periode in uw omgeving enkele ongelukken hebben voorgedaan tijdens de lessen lichamelijke opvoeding. Ik begrijp dat dit voor u reden is om uw zorg hierover te uiten en om vragen te stellen over het aantal en de aard van dit soort ongelukken.

De cijfers die bekend zijn over het aantal ongevallen tijdens bewegingsonderwijs hebben betrekking op de gevallen die leiden tot behandeling op een afdeling voor spoedeisende hulp (SEH). Het gaat hierbij om jaarlijks 7000 leerlingen in het primair onderwijs en 6500 in het voortgezet onderwijs. Van de slachtoffers in het primair onderwijs is tweederde 10 tot en met 12 jaar oud. Het aantal SEH-behandelingen per 100.000 leerlingen bedraagt in deze leeftijdsgroep 760 per jaar, in de groep 6 t/m 9-jarigen is dit 270. In het voortgezet onderwijs loopt de jongste groep (13 en 14-jarigen) het grootste risico: hier vinden jaarlijks 910 SEH-behandelingen plaats op 100.000 personen, bij de 15- tot 18-jarigen ligt dit aantal op 360. Zes procent van de slachtoffers van 4 tot en met 12 jaar en 3% van de leerlingen van 13 tot en met 18 jaar moet na de SEH-behandeling worden opgenomen in het ziekenhuis.

Wat de oorzaken van deze ongelukken betreft: zes van de tien slachtoffers lopen letsel op door een val.

In het primair onderwijs gaat het vooral om een val vanaf een bepaalde hoogte, bij voorbeeld uit de ringen of van het wandrek, in het voortgezet onderwijs gaat het vooral om zwikken. Eén op de vijf leerlingen loopt letsel op door een bewegend object zoals een bal. Het aantal valongevallen is in het primair onderwijs hoger dan in het voortgezet onderwijs; letsel door een bal of lichamelijk contact komt in het voortgezet onderwijs vaker voor.

Hoewel onomstreden is dat het vak lichamelijke opvoeding zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs van grote waarde is, kan niet worden ontkend dat dit vak een zeker risico van ongelukken met zich mee brengt. Het is dus zaak om dit risico zoveel mogelijk te beperken. Ik heb dan ook met genoegen geconstateerd dat de beroepsorganisatie van docenten lichamelijke opvoeding KVLO en de Stichting Consument en Veiligheid zich hier gezamenlijk voor inzetten. Als gevolg hiervan hebben alle basisscholen de brochure 'Veiliger bewegingsonderwijs op de basisschool' ontvangen, als bijlage bij de al eerder ontwikkelde map 'Veiligheid op de basisschool'. Zeer binnenkort zal ook voor de scholen voor voortgezet onderwijs een 'Module Bewegingsonderwijs' beschikbaar komen. Het gaat hierbij om een scan, opgesteld in samenwerking met docenten en schooldirecties, waarmee de school de eigen lessen, accommodatie, beheer en materialen kan inventariseren. Deze inventarisatie levert een actieplan op voor veiliger bewegingsonderwijs. Ik ga ervan uit dat langs deze weg de veiligheid bij het vak lichamelijke opvoeding op scholen zal worden geoptimaliseerd.

Ik hoop dat met deze informatie uw zorgen tot op grote hoogte worden weggenomen, en ik dank u voor de betrokkenheid bij het onderwijs, waarvan u in uw brief hebt blijk gegeven.

Met vriendelijke groet,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart